

Broeder Geerts Antonius Johannes Bernardus cm

Antoon Geerts werd geboren te Oudenbosch op 28 juli 1875 als vierde zoon van Christianus Geerts en Maria Dymphna Philomena de Wolf. Vader was van beroep timmerman en werd later architect-aannemer. Moeder overleed op 18 februari 1882. Vader hertrouwde met Theodora Jacoba Antonia Maria Galesloot. Uit dit huwelijk werden nog twee zoons geboren.

Het gezin Geerts was zeer godsdienstig. Daarin werden zij zeker gesteund door heel het godsdienstige en maatschappelijke gebeuren in het dorp Oudenbosch. De kloosters van broeders en zusters en de bouw van de nieuwe kerk van de HH. Agatha en Barbara richtte als vanzelf aller aandacht op Rome.

Antoons oudste broer, Vincent, werd pater dominicaan en missionaris in Kongo.

Jozef, de tweede zoon, geboren op 25 augustus 1870 trad op 19 september toe tot de Congregatie van de Missie te Parijs. Als diaken werd hij naar China gezonden en hij kwam begin oktober 1894 te Shanghai aan. Hij werd benoemd voor het vicariaat van Zhengding, in de provincie Hebei, 260 km. onder Peking. Daar werd hij door Mgr. Bruguière cm op 6 januari 1896 priester gewijd. Hij werd al te vroeg weggenomen van zijn christenen, die hij voor zich gewonnen had door zijn blij en beminnelijk karakter. Hij stierf aan tyfus te Zhengding op 2 september 1899 en werd begraven op het kerkhof van Paitang. Antoon had een aantal jaren op het college van

Hoogstraten in België gezeten. Hij kreeg daarna een degelijke technische beroepsopleiding als timmerman en schrijnwerker, maar hij was op de eerste plaats schilder en tekenaar.

Het verhaal gaat, dat toen het bericht van het overlijden van Jozef ontvangen werd, vader zei dat het hem speet geen zoon meer te hebben die Jozef als missionaris in China kon gaan vervangen. Daarop reageerde de toen 24-jarige Antoon met: 'Vader, ik kan wel geen priester-missionaris worden, maar ik zou toch als broeder-missionaris onze Sjef in China kunnen vervangen.' Later schreef Antoon: 'en ik vertrok met den zegen mijns vaders'.

Op 14 januari 1900 meldde hij zich in het kleinseminarie Wernhoutsburg te Zundert om broeder te worden in de Congregatie der Missie (Iazaristen). Op 24 april begon hij daar het postulaat. Vandaar ging hij 3 september 1900 naar Parijs en begon op 31 oktober het noviciaat. Op 29 november 1900 keerde hij terug naar Nederland om in Wernhoutsburg zijn noviciaat voort te zetten. Hier volgde ook een stoomcursus 'schoenmaker' van een schoenmaker uit het Belgische Loenhout. 18 Augustus 1902 vertrok hij met 6 medebroeders naar China en kwam aan in Shanghai op 25 september 1902. Daar kreeg hij de Chinese naam Ài Dé-sê.

Antoon voltooide in China zijn tweede noviciaatsjaar en legde op 25 januari 1903 de eeuwige geloften af. Hij werd benoemd voor het vicariaat Yungpingfu.

In het vicariaat Yungpingfu maakte hij zich verdienstelijk als bouwer van kerken en kapellen, pastorieën en scholen en zorgde hij tevens voor het meubilair in al die gebouwen. Onder zijn leiding werd in 1910 de neogotische kathedraal van Yungping gebouwd en eenvoudig geschilderd. Later zou hij er de kwaliteiten als schrijver tonen toen hij het altaar en de zijaltaren in neogotische stijl vervaardigde.

Broeder Antoon bouwde bij de residentie van Yungping, waar in de zomer de temperatuur kan oplopen tot 40 graden, een bierbrouwerij. Bier was in die tijd een drank die men in de warme zomerdagen veilig kon drinken zonder het risico cholera op te lopen bij gebrek aan verantwoord leidingwater. Hetzelfde bouwde hij bij de abdij Yang kia Ping van de Trappisten en in de stad Baoding.

In 1911-1912 bouwde hij het seminarie van Yungping, het enige missiegebouw dat er tot op heden in zijn oorspronkelijke vorm bestaat.

In de missie was hij de technische man die van alle markten thuis was of zoals men zei: een echte factotum, een alleskunner. In 1922 hervatte hij na een langer verblijf in Nederland zijn werk in Yungpingfu dat inmiddels de naam Lulong gekregen had. In 1926 ontsnapte broeder Antoon ternauwernood aan de dood toen tijdens een plundering van de stad en missie, een soldaat hem bedreigde. Een van zijn Chinese medewerkers sprong naar voren, beschermde hem met zijn lichaam en werd dodelijk getroffen door de kogel die voor broeder Antoon bestemd was. Meer dood dan levend werd hij weggehaald onder het dode lichaam van die jongen. In 1929 verliet hij China na een maagoperatie en rustperiodes vanwege doorstande spanningen. In Nederland kon hij zich maar moeilijk plooiën. In zijn geest vertoefde hij in China en hij was steeds in de weer voor China. Zijn hart bleef naar China verlangen. Mgr. Schraven vroeg hem terug te komen naar China om zijn kathedraal in Zhengding te schilderen en in 1934 arriveerde hij in Zhengding. Juist voor het uitbreken van de Japans-Chinese oorlog in de zomer van 1937 had hij de beschildering van de kathedraal voltooid en nieuwe bezigheden lagen te wachten.

Op 7 oktober stonden de Japanse troepen voor Zhengding. Na twee dagen van beschietingen en zware gevechten werd de stad ingenomen om 8.00 in de morgen. De overwinnaars sloegen aan het plunderen, verkrachten, moorden. Op de avond van diezelfde 9 oktober kwamen tegen 19.00 uur tien soldaten in Japanse uniformen de eetzaal binnen. De Chinese priesters werden gerust gesteld maar broeder Antoon Geerts, zijn bisschop Frans Schraven, pater Gerrit Wouters en vier andere Lazaristen, met een Franse pater Trappist en een Tsjechische orgelstemmer, werden door de in Japanse uniformen geklede soldaten opgepakt en geboeid weggevoerd om even later bij een pagode te worden gedood en verbrand.

Hun stoffelijke resten werden weken later gevonden en begraven op het kerkhof van Paitang waar broer Jozef Geerts bijna 40 jaar eerder was begraven. Vincent Geerts o.p, zijn oudste broer schreef: '... Chengtingfu heeft nu de dood mijner twee broers Jozef en Antoon gezien.(...) Antoon wilde missionaris zijn in China in plaats van zijn broer Jozef. Hij had die taak op zich genomen 'met zegen van zijn vader' en volbracht, zelfs tot aan een bloedig maar roemvol heerlijk einde''.

W.Bellemakers cm/ V.Hermans

Voor een uitgebreider verslag van het 'Drama', zie de pagina van de Martelaren